

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primeroma zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 232.

V Ljubljani, v sredo 12. oktobra 1887.

Letnik XV.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 11. oktobra.

Danes ob 11. uri dopoldne se je po štiri-mesečnih počitnicah zopet pošel državni zbor. Prišli so že k prvi seji skoraj vsi poslanci, pa tudi obiskovalci galerij so zopet poiskali svoje stare prostore in napolnili vse oddelke. Izmed ministrov samo deželno-brambovskega ministra grofa Welsersheimba ni bilo. Ni mi treba praviti, da je oseba naučnega ministra zaradi znanih dogodkov najbolj zanimala zbornico. Levičarji so se mu z veliko prijaznostjo približevali in stiskali roke. Zakaj bi tudi ne? Osem let se že trudijo, da bi razdvojili združeno desnico; poskušali so v ta namen vse, karkoli je komu izmed njih na misel prišlo, silo in zvijačo, pa vse zastonj: Kar pride naučni minister plem. Gauč in z enim mahom tako silno zadene večino državnega zbora, da se strese v vseh svojih delih in da se bode gotovo razbila, ako naučni minister pravo obdrži. Levičarji se trdno nadejajo, da potem zopet oni pridejo na krmilo, zato se radujejo Gaučevega dela, in so to radost danes dokaj očitno razodevali. Izmed desniških poslancev so se le nekateri Poljaki naučnemu ministru vklanjali in ga pozdravljali, drugi pa so se mu očitno umikali.

Dr. Smolka je pričel zborovanje s naznanilom, da je cesarju v imenu zbora čestital za Njih rojstni dan in dobil naročilo, zbornici za to čestitko sporočiti zahvalo cesarjevo. Dalje se je spominjal med počitnicami umrlih poslancev; ti so: grof Henrik Clam - Martinic, Ofner, Zavadski in Dzvorkovski; omenjal je njih izvrstnega javnega delovanja, kakor tudi njih poštenja v privatnem življenju. Napačno je bilo, da je predsednik vse te poslance v skupnem spominu obravnaval, ker je vendar težko levičarja Ofnerja pa grofa Henrika Clama - Martinica v eno vrsto stavljati. Predsednik je med govorom tudi sam čutil to težavo in se pogostoma spodtikal, kar sicer ni ravno njegova navada. Namesto umrlih so prišli že njih nasledniki v zbornico in so danes storili obljubo. Med njimi je posebno pozornost zbujal mladočeh grof Laszanský, velik, po šegi gleda-

liških igralcev obrit mož, ki je z močnim glasom storil obljubo, kakor da bi bil hotel že s tem glasom pokazati, da se prišteva k silni mladočehski stranki. Pravijo tudi, da je grof Laszanský „freimaurer“ in da tega tudi neče skrivati pred svetom.

Izmed predlogov, ki so se izročili zbornici, omenjam zakona glede odškodovanja posestnikov za škode, ki jih trpe vsled rudnikov, premembo volilnega reda za veliko posestvo gališko, načrt zakona za nabiranje v prihodnjem letu potrebnih vojaških novincev in pa račun o porabi melioracijskega zaklada.

Delegaciji

se boste po naznanilu ministerskega predsednika sošle na Dunaji dne 27. oktobra. Volitev delegatov se bode vršila menda prihodnji teden v posebni seji. Poslanci sodijo, da bode državni zbor ob enem z delegacijami zboroval. Sicer pa se bode o tem sklepalo še le po razvitku velike krize, katero je zbudilo ravnanje naučnega ministra.

Prvi strel na vlado

sprožil je danes češki klub z interpelacijo, v kateri jo vpraša: 1. Kako more opravičevati odpravo toliko srednjih šol? 2. Hoče li občinam še dalje za vzdrževanje srednjih šol dajati podpore, ki so jim bile zagotovljene po Najvišjem sklepu in dovoljene od državnega zbora? 3. Je-li pripravljena češkemu narodu dati toliko učilnic, kolikor jih za napredek svoj potrebuje? V zbornici je bilo jako tiho, ko se je čitala ta interpelacija in pogostoma so se oči obračale na naučnega ministra, ki je stal med svojimi sedečimi tovariši, kakor bi bil hotel pokazati, da ga težka obtožba češkega kluba prav nič ne plaši, in da se prav nič ne boji pretečega boja. Semtertje se je pa vendar pripogoval k svojim bližnjima sosedoma ministru Ziemialkovskemu in markizu Bacquehemu, kterima je nekaj na ušesa šepetal. Interpelacija v prvi vrsti ni obrnena nanj, ampak na skupno vlado, in jo bo dr. Smolka zaradi tega izročil ministerskemu predsedniku. Češki klub in večina državnega zbora prav resnično sklepa, da je pred vsem ministerski predsednik odgovoren za to, ako se ne izvršuje pro-

gram, ki ga je vlada pri nastopu slovesno proglašala in ki vsem narodom obeta enake pravice.

V liberalnih listih je danes stala novica, da bode tirjal češki klub razgovor o tej interpelaciji, oziroma ob ministerskem odgovoru na njo. V nemško-avstrijskem klubu so večeraj po naznanilu liberalnih listov sklenili, da se v boj zoper naučnega ministra ne bodo vtikali, ampak ga le mirno opazovali. Ako bi češki klub zahteval prej omenjeni razgovor, bodo toraj zanj glasovali, vendar pa ne segali v razpravo. Levičarji se nečejo za naučnega ministra potegovati, da bi pri razpadu desnice ne bili primorani Gauča sprejeti v svoje ministerstvo, ker imajo že svojih ljudi preveč, da bi mogli vsi ministri postati. To interpelacijo so podpisali tudi vsi mladočehski poslanci, ki po nekem telegramu iz Prage snujejo splošen slovanski klub. Ne vem pa, je-li to res ali ne; v dotičnem telegramu namreč stoji tudi naznanilo, da so vprašali slovenske poslance, hočejo li pristopiti takemu klubu ali ne, in da so od njih dobili odgovor, da bodo pristopili, ako se mu pridruži dosedanji češki klub, ker bi bil novi klub sicer brez pravega pomena. Kolikor je meni znano, se dozdej mladočehi do slovenskih poslancev v tej zadevi niso obrnili; mogoče je, da so govorili s katerim poslancem posebej, ali zadruga slovenskih poslancev o tem nič ne vé, in tudi pri zadnjem razgovoru v klubu narodnih poslancev v Ljubljani o tej reči ni bilo ne duha, ne sluha. Naši poslanci se snidejo jutri dopoldne, da se razgovoré o svojem ravnanju; v ravno tistem času se zbere eksekutivni komité, da se posvetuje kako in kaj. Jutri zvečer pa bode imel Hohenwartov klub sejo, v kateri se bode že malo natančneje zvedelo, kako se bode rešila sedanja kriza. Toliko je gotovo, da grof Taaffe želi ohraniti sedanjo večino in da brez nje več ne mara biti minister.

Ali ravno tako gotovo je, da zahteva desnica poročstva za izvršitev programa, ki ga je sedanja vlada proglašala, oziroma odpust sedanjega naučnega ministra, ako se neče vdati sklepom in zahtevam državnozbornske večine. Vsaj češki, Hohenwartov in Liechtensteinov klub so v tem enih misli; vprašanje

LISTEK.

Iz potnih spominov.

(Dalje.)

V svetovnoznani sv. Marka cerkvi sem bil ravno, ko se je imela začeti slovesna božja služba. Bil je zadnji dan tridnevne obletnice po nekem milijonarji, ki je zapustil veliko svoto za reveže, in je za vsako obletnico volil posebno nagrado za novo kompozicijo pri črni sv. maši. Na koru ob desni strani altarja se je že razlegala veličastna instrumentalna godba. Ravno pod prezbiterijem so sedele na desni strani v klopeh stare ženice, belo oblečene, na levi pa starčki v modri obleki. Ogledavši si prezbiterij, bil bi rad pregledoval starodavne mozaike po stropu in stenah, pa sem moral vedno na noge paziti, ker se zdijo tla povsodi vegasta. Tudi v zakristijo sem šel pogledat. Zeló prostorna je, in vrišča je bilo tudi veliko čuti v njej. V velikih lopah pred glavnim vhodom sem mogel nekoliko natančneje pregledovati prelepe mozaike, na

kterih se vidijo pradavni dogodki iz starega zakona. Velikansk je vtis, ki ga napravi vsa ta božja hiša na človeka; škoda, da mi je ni bilo mogoče pregledovati več ur.

Najimennitniše poslopje za cerkvijo sv. Marka je v Benetkah vojvodska palača (palazzo ducale). Že veliko, bogato okrašeno dvorišče je nekaj čisto nenavadnega, kaj še le palača sama! Kip stoji pri kipu, slika je videti pri sliki in bele marmornate stopnjice te vodijo od enega nadstropja v drugo. Velikanske dvorane so imele o svojem časi skoraj vsaka svoj namen. V tej je stanoval vojvoda, v oni je sprejemal visoke goste; tu so zborovali svetovalci njegovi, tam se je ljudstvo klicalo k zborovanju. Poslednje omenjena dvorana je največja in je sedaj v njej knjižnica. Na tleh stojita dva globusa, velika kakor odrasel človek, po stenah pa so tudi slike velikanske. Zlasti zadnja stran je znamenita v tem oziru, ker je na celi naslikan le eden umotvor, namreč: nebeško veselje. Glava pri glavi, vsaka z drugim izrazom je tu videti v nebeški radosti.

V tej palači sem videl tudi prvi zemljevid. Na nekem hodniku pa je stala taka marmornata noga (do gleženj), da je njen mazinec skoraj večji, kakor

moje celo stopálo. Kopito za tako nogo ob konci pač ni smelo biti „ošpičeno“!

Vodnik mi je v tej palači pokazal tudi nekaj zeló groznega. S prižgano svečo sva stopala po ozkih stopnjicah in dospela v tiste prostore, kjer je večkrat zdihovalo toliko nedolžnih — bila sva v ječah. Popolnoma temne, zaduhle luknje so to, dolge blizo tri in visoke nekako pol drug meter. Nazaj gredé sem stopil tudi na žalostnih spominov most, imenovan „ponte dei sospiri“.

Še o palači „Giovanni“ naj spregovorim par besedi. Opisati jo obširneje morem tako malo, kakor Miramare. Le tujcem je dovoljen vhod proti vstopnini, zato je moral moj možiček ostati v veži. Domači oskrbnik mi namesto njega razkaže prekrasne sobe in me opozarja na pozlačene strope, od kojih visé blesteči lestenci, na velikanska zrcala, kterih nektera so kar za celo steno, na prelepe slike in kipe. Po tleh je videti marmor ali pa v dragocen les vloženi rastlinski listi. Zastori ob oknih so iz težkega blaga, stoli prevlečeni s dragoceno svilo. Plesno dvorano kinča marmornato stebričevje. Med slikami je v tej palači posebno veliko tudi nabožnih. Zlasti sveta družina se kaže na razne načine.

pa je, kaj storé Poljaki? Eni mislijo, da se proti Gauču ne bodo postavljali po robu, in to sklepajo iz slovesnega sprejema njegovega pri njegovem potovanju po Galiciji. Ali že uni dan so povdarjali poljski listi in včera tudi „Pol. Corr.“ piše, da se iz tega sprejema ne smé sklepati na politične razmere, katerih nikakor in v nobenem oziru ne zadeva. Bomo videli; načelnik poljskega kluba, vitez Groholski, ki gré čez zimo v Benetke, prišel je v zbor in morda se bode njegovemu prizadevanju in njegovi državniški modrosti posrečilo poljski klub pripraviti, da se od drugih desniških klubov ne loči. Ako odpadejo Poljaki in potegnejo z levičarji, potem bi bilo seveda konec sedanji večini, pa tudi sedanji vladi.

Liberalni štajarski poslanci.

Foregger in tovariši so se precej v prvi seji zopet zagnali v justičnega ministra dr. Pražaka in ga interpelirali zaradi slovenskega uradovanja, zlasti zaradi slovenskih vknjižb v zemljiščne knjige, češ, da vsled tega pravosodje veliko škodo trpi. Da bi vsakteri izmed njih imel čast, da je on sprožil to interpelacijo, jim ni zadostovala samo ena, ampak izročili so precej dve.

Ko je bilo vse dovršeno, pričela se je razprava o poštah hranilnicah in sta danes v glavni razpravi govorila Neuwirth in Vošnjak. Ob dveh je predsednik sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal na petek, 14. t. m.

Konvertovanje kranjskega zemljiščno-odveznega dolga.

(Spizal deželni poslanec dr. A. Mosché.)

(Dalje.)

Ti deželnozborski sklepi, ki so postali znani po publicistiki, dali so povod „Unionbank-i“ Dunajski, da je stopila v zvezo z deželnim odborom.

Konec teh vršečih se obravnav bil je predlog, ki ga je stavila „Unionbank-a“ in po katerem naj bi se v izplačanje zemljiščno-odveznih obligacij in takojšnje poravnanje skupnega zemljiščno-odveznega dolga vsprejelo posojilo v znesku 4,270.000 gl.; od tega plačevali bi se 4% obresti ter bi se povrnil ves dolg v 40 letih.

Letni znesek za obresti in amortizovanje tega posojila znašal bi 214.872 gl. 66 kr. ter bi se pokrili z 10% (proti sedanji 16%) naklado na neposredne in z 20% naklado na posredne davke.

Kot rezultat od „Unionbank-e“ predlaganega izračunjenja med državo in deželo gledé njujinih vzajemnih zahtev in tirjatev pokazal bi se letni donesek 136.427 gl. od dné 1. januarja 1888 do 1895, ki ga bi morala država še plačati deželi potem, ko so bile vse njene tirjatve poravnane potom poračunanja.

Ker bi se mogel obrestni in amortizacijski delni znesek pokriti s znižano deželno naklado, ostal bi zgorajšnji letni znesek 136.427 gl. deželi na prosto razpolaganje ter bi ga mogla porabiti za druge namene.

„Unionbank-a“ sklepa svoj predlog s tem, da našteva koristi te prestrojitve; kot take navaja:

Nekaj prav posebnega v Benetkah imam še popisati. Toda že naprej mi moči pojemajo, že sedaj-le je duh spet tako moten, kot je bil tisto uro, ko sem si ogledoval v Benetkah — „esposizione nazionale artistica“. Razstava Benečanska, v kateri se v posebnem, nalašč zato postavljenem splotju, v 40 sobanah vidijo najdragocenejši umetniški izdelki laške dežele, očara vsacega, pa mu tudi vtudi noge, oko in glavo, če méni v dobri uri vso pregledati. Poslopje je leseno pa vse s platnom prevlečeno in rumenkasto pobarvano. Po sobah je umetno napravljen hladilen preprih. Vstopnine se plača 1 lira. Palica ali solnčnik se mora odložiti ter z marko zamenjati za tisti čas. Početkom to ni bilo zapovedano. Toda, ker sta se po neprevidnosti nekoga odbila prelepemu kipu dva prsta, in potrpila deloma še neka steklena omara, zahtevajo odslej odločno, da si človek ogleduje razstavo brez takega orodja. So pač tudi drugod ljudje, ki najraje svoj „količek“ (ali kar že je) vtaknejo pod pazduho ter ga drže namerjenega ravno proti trebuhu, ustam, nosu ali očem svojega bližnjega, ki stoji ali gré zadelj. (Dalje prih.)

a) Dežela dobí znesek 136.427 gold., s katerim more prosto razpolagati, oziroma glavnico v znesku 880.000 gl. po odbitem davku za kupone, toraj na vsak način 800.000 gl.;

b) prihrani si od naklad na neposredni davek 6% na leto v časi od 1888—1907, ktere more v okroglem letnem znesku 84.000 gl. porabiti za druge namene.

Iz tega v glavnih potezah označenega načrta je pred vsem razvidno, da so se strokovnjaki poprijeli v brošuri „Kranjski zemljiščno-odvezni dolg“ popisane ideje o konvertovanju ter jo izdelali v načrt, ki ne le da ne nasprotuje razpravam brošurnim, marveč je celó nadaljen strokovnjašk razsutek v njej obseženih idej. Navesti hočemo le eden slučaj. V brošurnem načrtu omenja se tudi že poračunjenja z državo. Po tem bi dežela poravnala do leta 1895. obrestljivi erarijalni dolg s zastalimi in tekočimi obrestmi v znesku 1,033.815 gl. 2 kr. p o t o m k o m p e n z a c i j e z enako visokim delnim zneskom nepovračljivih državnih predplač in anujitet v letnem znesku 238.827 gl., ki bodo zapadle v tem časi, toraj skupaj za 9 let v znesku 2,143.443 gl., tako da bi potem plačala v gotovini država namesto skupnega zneska 2,143.443 gl. le 2,143.443 gl. — 1,033.815 gl. 2 kr. = 1,109.627 gl. 98 kr.

Poravnanje neobrestljivega erarijalnega dolga v znesku 1,037.811 gold. 46 kr. pa se je zavleklo na daljnih 7 let, tako da bi bil poplačan namesto leta 1907. še le leta 1914.; to se je storilo onim na ljubo, katerim veljá načelo, da neobrestljivi dolg ni nikdar prepozno poplačan, in ki gojijo gledé tega dolga še druge nade, kar pa ne more biti predmet naši današnji razpravi.

Seveda se je pri presoji tega sestavka moralo vsiliti vsakemu komercijelno izobraženemu možu vprašanje, ali bi ne kazalo bolje, da bi se ta neobrestljiva tirjatev v znesku 1,037.811 gl. 46 kr., ki ostane s poplačanjem l. 1914. še na dolgu, skrčila na svojo komercijelno vrednost, ki bi znašala okroglih 300.000 gl. in ki naj bi se poravnala potom kompenzacije s zgoraj izkazanim državnim dolgom 1,109.627 gl. 98 kr. v gotovini, iz česar bi sledil saldo okroglih 800.000 gl. na korist deželi. Naglašati nam je, da se pride k temu rezultatu tudi po brošurnih razpravah, ter da ta rezultat na eni strani dokazuje pravcatost sestavka „Unionbank-e“, na drugi strani pa tudi, da je konvertovalni načrt brošurin gledé poračunjenja z državo popolnoma sličen z načrtom „Unionbank-e“.

Ako se je zgoraj omenjeni listič izjavil v tem oziru, da se iz izračunjenj „Unionbank-e“ primeroma lahko izmeri, „kolik dar bi bila poklonila državi dežela, ako bi se bilo sklenilo v smislu vlani objavljene brošure „Kranjski zemljiščno-odvezni dolg“, naj se takoj poplača državni dolg“, opravičevati more to popolnoma neosnovano trditev edino le olajševajoča okoliščina, da je tukaj sodil slepec o barvah. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. oktobra.

Notranje dežele.

Dné 8. t. m. vršil se je v Budimpešti shod *ogerskih kulturnih društev*. Hud boj navstal je pri razpravi mej šovinisti in pa onimi politiki, ki zaničujejo dosedanje posilno pomadjarovanje. Zmerna stranka zmagala je v toliko, da so se zbrisale z dnevnega reda nekatere točke, posebno pa predlog Josipa Banota, ki govori o sredstvih, kako pospešiti ogersko kulturo. Zborovanja vdeležili so se mej drugimi grof Tisza, Falk in Jókai, da kolikor mogoče preprečijo enake razprave, ki javno sramoté Oggersko pred ostalim svetom.

Višji vojaški krogi Dunajski se mnogo pečajo z vprašanjem o *Mannlicherjevih puškah*, kakor smo to že naglašali. Občno je prepričanje, da je v interesu države, ako ta sama preskrbi v svoji lastni režiji izdelovanje orožja, ne pa da je izroči domači, ali celó inozemski delniški družbi. Posebno pa so za to, da se sezida tovarna v ta namen tudi v Budimpešti. Ukreniti se mora v tej zadevi kaj odločilnega koj potem, ko se povrne cesar na Dunaj.

Vnanje države.

Srbski policiji se je vendar posrečilo zasačiti ponarejalce denarja, ki so ji toliko časa delali preglavico. Člani te družali so večinoma avstrijsko-ogerski podložniki. Belgradski mestni prefekt Gjorgjević zasledil je tri zločince, ko so ravno prav pridno tiskali bankovce po deset frankov. Ponare-

jenega denarja dobil je pri njih za 20.000 frankov. Do sedaj so pod ključem: Kosta Živković, Peter Ostrovac, Pera Barjaktorović, vsi trije z Oggerskega, ki so tudi takoj priznali svoje hudodelstvo. — Kralj Milan posvetoval se je zadnje dni večkrat z grofom Kalnokyjem, ki je priznal brez ovinkov, da pravilno postopa Ristićevo ministerstvo. V petek odpotoval bo Milan najbrže v Belgrad. Po družih poročilih pa bo ostal na Dunaji do konca prihodnjega tedna; zaradi tega pa tudi skoraj gotovo ne bode odpotovala kraljica Natalija v Florenco, kakor je bilo začetkoma nameravano.

Bolgarska vlada je lahko zadovoljna z izidom volitev. Zmaga njena je sijajna, ako se more govoriti sploh o zmagi tam, kjer se bojuje krvoločni tiger z nedolžno ovčico. Vsa posilna sredstva njena, zapiranje prostih državljanov in bajoneti pred vhodom na volišče ne bodo odvrnili od nje osode, ktero jej pripravljajo evropske velesile. Volitve so le krajevnega pomena, in to le morebiti za nekoliko dni; nikakor pa ne vplivajo na tek diplomatskih pogajanj raznih držav. Za sedaj so podlegli Cankovci in druge vladi nasprotne stranke; toda osoda je vrteče se kolo, Bolgarija pa ima gladka tla, na katerih se posebno hitro vrtilo kolo, kar nam jasno kaže zgodovina zadnjih let. — Odušeni prefekt Mantov slušuje zopet v Ruščuku. Nemško veleposlaništvo v Carjemgradu se je izjavilo, da ni nikdar zahtevala Nemčija, naj se jej dopusti, da zapre bolgarska pristanišča. Po tem takem bila je vsa nemško-bolgarska zadeva le Bismarckova diplomatska komedija, da je Rusijo prevaral in izvabil iz rezerve.

Obravnavanja med *ruskim* finančnim ministerstvom in Pariškimi bankami niso imela povoljnega vspeha. Ker ni upanja, da bi se dobilo posojilo v inozemstvu, sklenil je finančni minister Višnjegranski, da se bo potrudil dobiti v Rusiji sami potrebna denarna sredstva. Dotična pogajanja se menda že vrše.

Ker *nemški* listi v eno mer trdijo, da je Crispijev pohod v Friedrichsruhe utrdil italijansko-nemško-avstrijsko zvezo, ki se obrača poleg Francije poglavito tudi zoper Rusijo, padajo na Berolinski borzi stalno ruske vrednosti. Da pospeši to krizo po svoji moči, objavila je „Post“ dué 8. oktobra članek, v katerem si prizadeva dokazati, da je ves trud ruskega finančnega ministra zastoj, da se mu nikdar ne bo posrečilo napraviti red v državnem gospodarstvu.

Sleparstvo *francoskega* generala Caffarella in njegova sodnijska obravnava postala je vsled raznih okoliščin velik politični skandal. Zamotane so v to zadevo odlične osebe. Wilson, Grevyjev zet, posredoval je pri mnogih teh nečastnih kupčijah in podpis njegov blisketa se na blizo 200 listinah, ktere ima sodnija v rokah in ki bodo jasno dokazovale krivdo Caffarelovo in ob enem tudi Wilsonovo. Gospa Limousin, ki sedi tudi že pod ključem, bila je odlična in znana aristokratinja v Parizu; veselice njene obiskovali so princ Kanavski, vojvoda Seviljski i. dr. Listi hudujejo se najbolj nad nemškim baronom Kreitmayerjem, ki je bil vzlic temu, da je na Bavarskem sedel že dve leti v ječi na neki trdnjavi, član nemškega veleposlaništva v Parizu.

V Lowestoftu na *Angleškem* hotela sta dné 9. t. m. javno govoriti socialista Icoll in Houghton iz Rowwicha; na tisoče broječ narod pa ju je napadel s palicami. Le energično postopanje policije ju je rešilo smrti. Odvedli so ju na kolodvor ter ju stražili toliko časa, da sta se odpeljala s posebnim vlakom do bližnje postaje.

Turško časopisje odločno zavrača italijanske tirjatve gledé Albanije in Egipta. Pravijo, da Bismarck nima pravice odločevati v Friedrichsruhe o turških in mohamedanskih pokrajinah. Tudi sultan je neki zeló razkačen zaradi raznih sklepanj po listih povodom Crispijevega sestanka z Bismarckom.

Poročali smo že, da je prišel *afganistanski* pretendent Ejub kan v Ghazi. To mesto leži južno od Kabula ob veliki cesti v Kandahar. Vsled svoje ugodne lege v srecu Afganistana je izredne važnosti tudi zaradi tega, ker je obdajajo od vseh strani močne trdnjave. Ghazi je mesto v teritoriji rodu Ghilzaisa, ki je najodločnejši pristaš Ejubov in sovražnik Abdurrahmanov. Slednji ima malo upanja, da bi zmagal v boji z vstaši. Zaradi tega prenesli so že državno blagajnico in vse dragocenosti v Hanabad blizo Kunduza. Na vsak način je velevažen prihod Ejubev v Ghazi in že v nedaljni bodočnosti vršili se bodo dogodki, ki bodo odločili osodo Afganistana.

Sultanu *maročanskemu* obrnilo se je neki zdravje na bolje. Ukazal je, naj se izplača zapuščeni družini umorjenega poveljnika Schmidta odškodnina v znesku 100.000 frankov.

Izvirni dopisi.

Iz *Novomeškega* okraja, 11. oktobra. Kakor je bil naš velezaslužni državni poslanec gosp. Viljem Pfeifer obljubil volilce našega okraja obiskati, tako je tudi storil minoli mesec. Z volilci iz Stopič in Podgrada se je g. poslanec razgovarjal o raznih zadevah državnozborskih; ti so mu za dosedanje

delovanje izrekli popolno zaupanje in priznanje, proseč ga, naj še nadalje enako postopa. Ob enem so ga še prosili potruditi se za to, da bi se jim ne zavleklo plačilo zavoljo tistih zemljišč, ki so jih odstopili za preložitve „gorjanske ceste“ cesarski oblasti, ker dotični posestniki so vsa pisma za odpis in prepis že davno izročili cesarski gosposki.

Volilni shod v Toplicah dne 26. septembra je bil jako živahen, ker se ga je vdeležilo precejšnje število volilcev. Tu se je med raznimi, naš okraj zadevajočimi stvarmi še posebno razgovarjalo o predhodnem delovanju ministra Gauča, ki je šolnino povišal in skrčil učne zavode bournim Slovincem, katerim se tako rado očita pomanjkljiva izomika! Pač smemo trditi, da je v Avstriji malo narodov, ki bi tako hrepneli po boljši omiki, nego mali narod slovenski! Dokaz temu prekristna družba sv. Mohora, kateri ni enake v celi Avstriji! In vrhovna naučna oblast — oziroma njen načelnik minister Gauč — z nami tako ravna, da nam zabranjuje višjo izomiko, ker nam ne dovoli slovenskih paralel po tistih zavodih, ki jih je treba tako, kakor ribam vode! — Da, uničil nam je celó Kranjsko gimnazijo — menda zato, ker mu je poslanec Dolenjskih mest nasvetoval družega sekcijskega načelnika! Kar je storil naučni minister Gauč, ki pripada vendar Slovanom (?) prijazni vladi, tega storiti si niti ni upal minister nam najbolj protivne vlade! — Tudi v Prečni in Mirnipeči je g. poslanec obiskal svoje volilce, kateri so popolnoma odobravalí dosedanje njegovo delovanje. Iz vsega smo razvideli, da naš vrli g. poslanec deluje uspešneje, nego marsikdo drugi, ki svoje delovanje opisuje v dolžih poročilih, napolnenih lepih besedi in fraz, a malo dejanj! — Bog nam ohrani našega g. Pfeiferja še mnogo let na korist cele Dolenjske in vsega Slovenstva. Živio! —ki.

S Krškega, 10. oktobra. Dolgo se že ni ničesa slišalo iz našega malega mesteca. Zdi se nam, kakor bi vse spalo spanje pravičnega. Godbeni klub je potihnil — nekdanji pevski zbor pa počiva na lavoricah, ki si jih je stekel pred leti . . . Socijalne razmere so pač take, kakor po enakih majhnih krajih! Morebiti o teh pozneje kaj več. — Tedaj mi za sedaj ne preostaja družega, nego popisati nekoliko vinsko letino. No, ako bi po naših vinogradih ne gospodarila „trtna uš“, bi letos pridelali veliko dobrega vina; a še poleg tega se nadjamo obilo izvrstne kapljice. Po nekterih krajih je napravila suša precej škode, ravno tako tudi „peronospora“. Znamenito je to, da „peronospora“ le nekterim trtam škoduje, tako n. pr. je jako občutljiva „lipovščina“. „Črni in sivi tičini, muškati in kraljevini“ pa le malo škoduje. Vsem drugim trtam pa škoduje manj ali več. — Letos so razun „zelenike“ vse trte dozorele popolnem. S trgatvijo smo že začeli, in če Bog dá lepo vreme, bomo koncem prihodnjega tedna pri kraju. O vinski ceni sedaj še ne morem ničesa poročati.

Iz Ajdovščinskega okraja, 5. oktobra. (Nevarnosti raznarodenja ob slovensko-laški meji po Primorji; potreba narodno misleče duhovščine; odmev Dornberškega škandala; najnovejši dokaz božjega bitja in angeljev varuhov.) [Konec.] Da je bil škandal 15. septembra. t. l. velik, o tem se govori v vseh društvih; a kaj takega je zmožen le znaní, čisto osamljeni g. Lipe. Vsej, zlasti goriški duhovščini, je še gotovo v spominu 1873. leto, ko je gospod Lipe nosil zvonec pri znanem razporu (med liberalnimi in konservativnimi rodoljubi), kako da se je slednjč vjel v lastno past, katero si je bil sam nastavlil, da pa za vse to, ker ima trdo neobčutljivo kožo za vse enake zadeve, ni nič maral, ampak se je še proti nekemu sošolcu sarkastično izustil, rekoč: „Imajo me „Glasovci“ neki zaradi mojega obnašanja kakor za izdajco, Judeža, vendar pa nisem še tako neumen, da bi se zato obésil, kakor se je bil obésil Judež-Iškarijot!“ Kdor ve, da je g. Lipe imel, (če še, ne vem,) na steni v veliki sobi obešeno sliko, ki predstavlja v precejšnjem številu laške rovarje 1848—1849 l., kar sem svoje dni sam videl, in da je tudi meseca sept. 1870 visela ista slika v jedilnici pri obedu na čast (!) pričujočim gostom, potem se obnašanju g. Lipeta v cerkvi in na vrtu g. Š. dné 15. sept. t. l. ne bo kar nič čudil, ker njegovo veselje je, provzročevati škandale, se tistih potem veseliti in se jim krohotati, kakor je znano. G. Lipe je v resnici posebnež, originalen mož, kakoršnega bi ne najdi v devetih deželah. Hoče se kazati narodnega, kakor Hus ali Žizka, a svoje dni je bil naročen celo na iredentovski dnevnik Tržaški „Cittadino“. Vedeti bi moral tudi

g. Lipe sam, kako pazljivo prežijo nekaj časa sem na goriško slovensko duhovščino, ker je razvpita celo na višjem mestu kot rusofilna, kar je le nesramna laž. In zakaj? Zato, ker so Slovanožrci zvedeli o r. g. Mihaljku Vugi, kapelanu v Biljani, da je rad prebiral ruske knjige, in da še par drugih duhovnov zná ruščino akoravno nima to nič opraviti s politikom, ampak izvira le iz ljubezni do filologije, kakor zna ruščino tudi mnogo nemških učenjakov in celó od avstrijskih prusofilov obožavani Bismarek! Mar ni to nezmisel, da bi katoliški in slovenski duhovnik želel priti pod rusko vlado? Takemu obrekovanju ugovarja goriška duhovščina. — Tudi bi moral vedeti g. Lipe, kako je bil neki prav vzgleden duhoven, poln lojalnega in avstrijskega duha 7. sept. t. l. obsojen na 2 meseca, ker je v neki njemu sovražni družbi razlagal nedolžno zgodovinsko stvarino „od kod izhaja verski zalog“, in ga je nekdo izmed sovražnikov zato ovadil ter besede zasukal, kakor dotični duhoven gotovo ni mislil. Tem večja je bila zato ista breztaktnost g. Lipeta, ker iz iste izvajajo nekteri sovražniki duhovnikov po Goriškem razne posledice, ki napeljujejo le vodo na njih mline. Da izrečenih besed ne more sto konj nazaj potegniti, ta pregovor naj bi si g. Lipe v prihodnjč dobro zapomnil.

S to priliko imam „Slov.“ še objaviti neko nesrečo. V G., v ajdovščinskem okraju, se je dné 28. sept. t. l. ob 8. uri zvečer kar nagloma hlev zrušil posestniku A. V. št. 77. Ljudje so prihitali gledat, kaj je napravilo tako strašansko ropot, vprašajo, je-li kdo spal na hlevu, ter zvedó, da je posestnikov 10 letni sin Jože ležal na senu. Pokličejo dečka po imenu in glejte, kako se vsi začudijo, ko je stal deček čisto brez vsega poškodovanja pod podrtó in vmljeno strelo in zidom. Gorenja greda se je pri naglem zrušenju tako vprla v senéni pód, da je obvarovala spečega fantiča, akoravno je bilo okoli njega vse polno koscev in kamnja, tako, da na vsakem drugem kraju hleva bi ga bilo neizogibno zmasitilo. Vsi ljudje pa, ki so to videli, so rekli: Glejte, tu imamo novo pričo božjega bitja; angelj varuh ga je obvaroval smrti. Bližnji sosedje so pa vzeli iz usmiljenja živino in seno v svoje shote, dokler si siromašni posestnik v novič ne pozida trdnejšega hleva. Škode je nad 300 gl., ker je tudi ravno padajoči dež močno seno zmočil. — Vina je po ajdovskem okraju le malo, pa letos posebno dobrega, ker stare trte so oslabele, tako da so imeli le po novih vinogradih nekaj srednje letine!

Občni zbor „Vdovskega in Slovenskega učiteljskega društva“.

(Konec.)

V Ljubljani, 6. oktobra.

Ni ga stanú, da bi zahteval toliko truda in požrtvovalnosti, kakor je učiteljski, in kakošno plačo ima zato učitelj, ki je podoben sveči, ki drugim sveti, sama pa se taja. Ako učitelji tega v letih nerodnih (od 70. do 80. l.) niso razumeli ali razumeti hoteli, sedaj se pač lahko prepričajo. Pomagaj si sam, nikar se ne zanašaj na tujo pomoč, to bodi vsakemu zlato vodilo. Uradniki n. pr. imajo pokojnino za-se, za vdove in sirote, a vendar osnujejo konsumna društva, imajo svoje „uradniško društvo“. Kaj pa učitelji? Izmed vseh kranjskih učiteljev jih še tretjina ni pri „Vdovskem društvu“, in še teh je nad polovico starejših učiteljev iz prejšnje dóbe, ki po večem plačujejo iz dobrega namena. — Naj bi pri okrajnih učiteljskih konferencah šolski nadzorniki priporočevali učiteljem to društvo, saj se nikomur ne bo v zlo štelo, ako pristopi k temu društvu; v dveh letih pa tudi zmaga učitelj vstopnino, naj jo tudi na mesec vplačuje. Tako in enako je govoril tajnik in navzoči so mu pritrjevali; vsak je namreč čutil, da so te besede govorne iz dobrega namena. Besede pa niso zadele navzočih, kajti ti so bili po večjem vsi udje, marveč govorne so bile tako rekoč pri „oknu ven“, da bi jih čuli tudi tisti, katerim prav za prav veljajo.

Na dnevnem redu je bilo tudi vprašanje, kdo naj plača davek od vplačevanja in izplačevanja, ki ga davkarska oblast zahteva. Sklene se, naj ta davek društvo plačuje gledé vplačevanj. — Denarno pomoč 30 gl. je dobil učitelj v pokoji M. K. po § 11 in trije drugi učitelji udje društva po 30 gl., a te iz milosti. Vdovi umrlega učitelja, ki pa ni bil ud društva, pa iz posebnih vzrokov zopet 20 gl.

Volitev predsednika, blagajnika in odbornikov. Vsklikoma se volijo: kot predsednik zopet mil. proš. dr. Jarc; kot blagajnik g. Matej Močnik in drugih 7 odbornikov. Kot podpredsednik se voli vodja I. mestne šole gosp. Andrej Praprotnik, in kot tajnik g. Franc Govekar, nadučitelj in vodja v Šiški. Pregledovalci računov so gg.: Belar, Kovšca in Žumer.

Ob 10. uri se zbor končá in pričné se takoj občni zbor „Slovenskega učiteljskega društva“, kteremu je predsednik g. A. Praprotnik, blagajnik g. Ivan Tomšič in tajnik g. Govekar. Predsednik prav pristrčno pozdravi zbrane in se ozira na preteklost, v kateri so slovenski učitelji v večji zadregi bili kakor sedaj, ko slovenščina kolikor toliko le napreduje.

Tajnik g. Govekar poroča o društvenem delovanju, o razgovoru v mesečnih odborovih sejah in o sklepih. Društvo je založilo letos „Knjižico za mladino“ in hrani še več drugih rokopisov. Knjižica se je udom razposlala.

Blagajnik g. Tomšič poroča o denarnem stanju. Dohodkov je bilo 229 gl. 89 kr., a stroškov 40 gl. 60 kr. Pri tem pa še niso šteti vsi stroški za omenjeno „Knjižico za mladino“. Kar se je dosihmal izdalo, hrani in prodaja knjigovez g. Dežman. Udov je 143 pravih, a 29 podpornih. Po živahnem razgovoru se sklenu, da se ne smatrajo dalje za ude tisti, ki so več kakor po 3 leta z letnino na dolgu.

Govori potem šolski nadzornik g. Lapajne, nadučitelj s Krškega, ter povdarja v uvodu važnost in imenitnost nazornega nauka v šoli po znanih besedah Koseskega. Potem govori o stalnih razstavah učil, kakor jih imajo Nemci n. pr. v Gradci in drugod, kakor se je govornik sam prepričal. Tudi na Krškem, pravi gosp. Lapajne, začeli so nabirati učila. Govori nadalje, kako koristno in važno za slovensko šolstvo bi bila taka permanentna razstava učil v Ljubljani. Potem nasvetuje, naj se že danes voli odsek, ki bode stvar v roko vzel.

G. Stegnar radostno pozdravlja tako misel, ter je mnenja, ko bi društvo videlo, da se učitelji gibljejo in trudijo, dobil bi se morda kak pripraven prostor za to, saj mesto misli novo šolsko poslopje graditi itd.

G. predsednik pa misli, naj se pri volitvi novega odbora na to gleda, da pridejo v odbor gospodje, ki so voljni in zmožni delati v to svrhu. V odbor se volijo po listkih gg.: A. Praprotnik (predsednik), Stegnar (podpredsednik), Govekar (tajnik) in Tomšič (blagajnik). V odboru so še gg. Funtek, Furlan, Krulec (knjižničar), Lapajne in Žumer.

S „slava“-klici na presvetlega cesarja se zbor končá ob 12. uri. (Radostno pozdravljamo novi odbor; na delo vzlasti vi mladi gospodje! Slovenski učitelj ni še propadel, dokler se oglašajo možjé, ki so voljni kaj delati in žrtvovati za narod. — Brez požrtvovalnosti pa ne gré, rodoljubje se ne dá plačati.)

Dijaška kuhinja v Celji.

(Konec.)

Drugo upravno šolsko leto 1887/88 smo začeli 15. septembra in podajamo prečastitim prijateljem naše učéce se mladine nastopni

proračun.

Nadejati se je:
Od 80 letnikov po 5 gold. gl. 400.—
Od slavne družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani dar „ 50.—
Od posojilnice v Celji upamo „ 100.—
Nadejamo se toraj darov vkup gl. 550.—

Za podporo se je pa oglasilo 34 dijakov, ki prosijo vkup na mesec 480 kosil, to je za celo šolsko leto 4800 kosil po 20 kr., zneso toraj gl. 960.—
kaže se toraj za tekoče šolsko leto primanjkleja v znesku 410 gl., akoravno se je kosilo od 22 kr. na 20 kr. znižalo.

Stavimo do naših rodoljubov in prijateljev naše mladine najljubdejšo

prošnjo:

da naj blagovolijo to blagodušno podjetje letos zopet po svojih močeh podpirati in tisti, ki še niso postali podporniki dijaške kuhinje, naj to letos storijo, do vseh se pa obračamo z uljudno prošnjo, da v prijateljskih krogih nabirajo darove; le če delamo

vkupno, zamoremo doseči namen, kterega imamo pred očmi.

Obračamo se tudi do slavnih okrajnih zastopov in slavnih občin, da se naj blagovolijo ozirati na svojo mladino in naj po izgledu drugih okrajnih zastopov in občin, ki dajejo primerno zelo visoke svote za nemški „Schulverein“, darujejo blagodušno za našo domačo dijaško kuhinjo.

Nadjamo se toraj obilih darov, ker drugače bi morali pridnim in zelo revnim dijakom dosti hrane odtegniti; saj so itak zraven tega še dosti lačni. Darovi naj se blagovolijo pošiljati na blagajnika Maksa Vršeca v Celji.

Da se prihranijo poštni stroški, pridenemo našemu poročilu poštno-hranilnični položni list, na kterega se lahko pri vsaki pošti brez poštuine vplača, prosimo pa zraven imena tudi pristaviti za „dijaško kuhinjo“.

Makso Vršec l. r.
blagajnik.

Mihael Vošnjak l. r.
predsednik.

Domače novice.

(Presvetla cesarica) odpelje se 14. t. m. iz Išla v Miramar, od koder namerava obiskati in ogledati si dalmatinsko morsko obrežje. Pozneje podala se bo cesarica za nekaj dni na otok Krk, od koder se povrne v Miramar in od ondot v Gödölle, kjer jo pričakujejo okoli 20. novembra.

(Cesarjevič Rudolf in Štefanija) prideta 24. okt. v Gradec. Vsaj tako se glasi uradno sporočilo v tej zadevi.

(Deputacija do cesarja zaradi Kranjske gimnazije) je dovoljena in se bode Njih Veličanstvu poklonila prihodnji teden. Vodil jo bo državni poslanec Kranjskega mesta dr. Poklukar; z njim bodo šli še državni poslanci knez Windisch-Grätz, deželni odbornik Detela in Kranjski župan Šavnik.

(Proti ministru Pražaku.) Štajarski dež. odbor sklenil je v svoji seji dne 8. t. m., da se ministru Pražaku po robu postavijo zaradi njegovega odloka, da morajo po Štajarskem na zahtevanje strank tudi slovenski vknjiževati v zemljiščne knjige. V ta namen vložil se je že protest pri cesarskem namestništvu. C. kr. namestnik, oziroma gospod minister na Dunaji se menda pač ne bo dolgo pomišljeval in ta protest štajarskih neslancev vrgel v koš.

(Novomeški državni pravdnik) gosp. Rajko Švinger prisegel je službeno 10. t. m. v Gradci pri c. kr. državnem nadpravdnikstvu. Novo službo nastopi imenovani gospod že te dni.

(Redni občni zbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani) vršil se bode dne 15. oktobra 1887 zvečer ob 7. uri v dvorani glasbene šole (Virantova hiša, II. nadstropje) z naslednjim vsporedom: 1. Nagovor prvosednika. — 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju. — 3. Poročilo blagajnikovo. — 4. Volitev novega odbora. — 5. Sprememba društvenih pravil. — 6. Posamezni nasveti. — Odbor čast. gg. člane vljudno prosi, da se tega zbora mnogoštevilno udeležijo. Ako kdo čest. članov ni dobil povabila na dom, blagoizvoli naj naznanilo po časopisih smatrati za povabilo.

(Mestna hranilnica Ljubljanska) bo neki začela poslovati ob novem letu 1888. Pisarne bodo v pritličnih prostorih magistratnega poslopja.

(V mestno petrazredno dekliško šolo) vpisanih je 352 učenk, in sicer v V. razred 3. oddelek 11, v 2. oddelek 17 in 1. v oddelek 43; v IV. raz. 67; v III. razred 71; v II. razred 79; v I. razred 64. — V dekliško osemrazredno šolo pri uršulinkah 685 učenk in sicer v I. razred a) 47, vnanjih 5; b) 40, vnanjih 12; v II. razred 82; v III. razred a) 50, vnanjih 16; b) 53, vnanjih 14; v IV. razred a) 53, vnanjih 11; b) 53, vnanjih 7; v V. razred 82, vnanjih 8; v VI. razred 79, vnanja 1; v VII. razred 42; v VIII. razred 30. — V no-tranji šoli je 175 učenk in sicer v I. razredu 18; v II. razredu 16; v III. razredu 23; v IV. razredu 31; v V. razredu 55; v VI. razredu 32.

(Sprememba posesti.) G. Lenčevih dedičev hišo na Sv. Jakoba trgu št. 2 kupila je hranilnica kranjska za 73.000 gl.

(Redarstvo) prijelo je zopet več postopačev in sitnih beračev ter jih izročilo c. kr. okrajnemu sodišču. Magistrat podpira, kakor znano, onemogle reveže, postopačem pa dá lopato v roke; toraj je prazen izgovor, da ni dela.

(Druga učiteljska služba) na dvorazrednici v Toplicah z letno plačo 400 gl. je razpisana do 24. oktobra t. l. Prošnje c. kr. okr. šolskemu svetu v Novem mestu. — Dalje je razpisana učiteljska služba na jednorazrednici na Trsteniku; plače 400 gl. in stanovanje; prošnje c. kr. okr. šolskemu svetu v Kranji do 25. oktobra.

(Bratje Reininghaus) kupili so hišo gosp. M. Vošnjaka v Celji v gosposkih ulicah.

(Hrvatski odvetnik Koperčić) obsojen je bil preteklo soboto v Zagrebu „propter incestum“ na osem mesecev teške ječe, in pa odvetništvo so mu vzeli. Obravnava bila je tajna.

(Reka in Deak.) Ko so nedavno v Budimpešti odkrili Deaku postavljen spomenik, Rečanov ni bilo ondi. Izostali so menda zaradi demonstracije. Sedaj pa, ko se bliža spomin mrtvih, pričela se je na Reki agitacija, da bi se poslala na Vernih duš dan v Budimpešto velika deputacija, ktera bi položila na Deakov grob venec, ob enem pa okitila tudi Deakov spomenik.

(Železnica čez Ture in Ljubelj.) V Celovškem mestnem zboru pečali so se mestni očetje v poslednji seji z dopisom koroške trgovinske zbornice gledé izpeljave že večkrat omenjene železnice čez Ture in Ljubelj. Posebno Tržaška trgovinska zbornica želi napravo te železnice in bi ji bilo jako všeč, ko bi jo koroška trgovinska zbornica po svoji moči pri tem podpirala. Le-ta je, oziraje se na to, mestnemu zboru naznanila, da se bo letošnji deželni zbor koroški pečal s to zadevo, ter je za sedaj imenovala odbor, ki se naj peča s to zadevo. Za to se ob enem vabi tudi mestni zastop, da naj pošlje v ta odbor svoje zastopnike. Zupan in jeden odbornik sta rekla, da je mestni zastop še vedno na stališči, kakor ga je že poprej označil. V odbor so izvolili odbornika Biernbauma in dr. pl. Hieblera.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Najnovejša uradna okrožnica priobčuje na prvem mestu navod, kako naj uradniki pišejo dnevne račune. Potem sledi izvestje o prometu v mesecu septembru. Iz tega omenimo sledeče podatke: Vložilo se je 384.917krat za 52.121.822 gl.; od tega na Štajarskem 18.437krat za 2.012.279 gl.; Koroškem 5.193krat za 504.271 gl.; Kranjskem 4.196krat za 481.890 gl., Primorskem 5.827krat za 741.528 gl. Vrnili so pa 125.091krat skupaj za 51.465.319 gl.; od tega pride na Štajarsko 3.705krat za 1.251.871 gl., Koroško 919krat za 172.066 gl., Kranjsko 778krat za 126.952 gl., Primorsko 2.273krat za 908.100 gl. Od 12. jan. 1883 do zdaj se je po državi vložilo 13.154.589krat v skupnem znesku 1.289.096.653 gl. 15 kr., a vrnilo 3.952.581krat za 1.245.223.718 gl. 48 kr.; v hranilnici je toraj preostalo 43.872.934 gl. 67 kr. Med izplačili je tudi znesek 6.509.800 gl., za kar je urad bil nakupil vrednostnih listin in jih na zahtevanje poslal vložnikom. Rentnih knjižic je v prometu 8.921 v vrednosti za 6.388.950 gl. Vložnih knjižic je 585.032, čekovnic pa 12.520. Novo pošto z nabiralnico dobila sta, kar smo že v minolem mesecu povedali, kraja: Leskovec in sv. Peter pri Rudolfovem. V neuradnem delu okrožnica objavlja izkaz o poštni hranilnici na Ogerskem, Nizozemskem, Švedskem, Francoskem, Taljanskem.

Telegrami.

Lvov, 11. oktobra. Kakor se poroča tukajšnjim listom iz Poznanja, sklenili so tamošnji poljski vodje sklicati shod, da se posvetujejo o nasprotnih sredstvih proti prepovedi poljščine v šolah.

Pariz, 12. oktobra. „Republique“ objavlja: Med listinami, ktere so dobili pri Caffarelu, je tudi pregled mobilizacijskega načrta sedemnajstega vojnega oddelka, kakor ga je „Figaro“ naznanil. Dokazano je toraj, da sta skupaj delovala Caffarel in Aubanel. Pri hišni preiskavi zatoženega Dandlauer-a prišli so na sled raznim spisom, posebno agendam in seznamkom, ki omenjajo razne svote, izplačane brž ko ne vsled kupčije z dekoracijami. Preiskovalni sodnik je ukazal, naj primejo Dandlauer, ki se pa ni povrnil v svoje stanovanje. Vest o njegovem samomoru je neosnovana.

Suez, 11. oktobra. Od 8. ure zjutraj zaprt je vhod v prekop, kjer je obtičala neka nemška ladija.

Tujci.

10. oktobra.

Pri Mattéu: Jurij Šubic, slikar, iz Pariza. — L. Schleussner, zasebnica, iz Lipsije. — Kralovsky, Ernst, Burkhardt, Holobek, Patera, trgovci, z Dunaja. — Blau, trgovec, iz Dolenjega Avstrijskega. — Kollendorfer, trgovec, iz Gradca. — J. Schuntar, okrajni zdravnik, z družino, iz Idrije.

Pri Stonu: Baroninja Benko, zasebnica, z družino, z Dunaja. — Tomas, Grader, Amberger, trgovci, z Dunaja. — Mellinger, potovalec, iz Budimpešte. — Edvard Karl, oskrbnik, s Štajarskega. — C. Moser, posestnik, iz Vipave. — T. Janovich, vinski trgovec, iz Dalmacije. — A. pl. Valentinis, zasebnik, iz Benetk. — Hauser, inženir, iz Trsta. — A. Freund, ravnatelj, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.		723,29	+10,8	sl. vzh.	dež	31,20
11. 2. u. pop.		727,18	+ 5,8	sl. zap.	"	dež
9. u. zveč.		731,97	+ 3,0	sl. zap.	"	

Celi dan je deževalo, čez dan mrzel veter; toplomer je hitro padel; obilo snega na planinah. Srednja temperatura 6,5° C., za 5,6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	80 gl. 85 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 25 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 85 "
Papirna renta, davka prosta	95 " 90 "
Akoije avstr.-ogerske banke	885 " — "
Kreditne akoije	283 " 70 "
London	125 " 50 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 93 "
Cesarski cekini	5 " 93 "
Nemške marke	61 " 40 "

Zahvala.

Gospa Uršula Repin, posestnica v Slonovih ulicah, darovala je za ubožno hišo „Marijini dom“ v Hrenovih ulicah h. št. 6., kjer bodo imeli brez lastnega zadolženja obubožani in ostareli udje pogrebne družstva „Marijine bratovščine v Ljubljani“ brezplačno stanovanje, znesek petdesetih goldinarjev.

Za ta vsega posnemanja vredni velikodušni dar iskreno se zahvaljuje v imenu ubogih družtenikov s stoternimi „Bog pačaj dobrotnici na onem svetu!“

V Ljubljani, 12. oktobra 1887.

(1) Predstojnik Marijine bratovščine.

Zahvala.

(1)

Obče znani zvonar, g. Albert Samassa v Ljubljani, blagovolil je v svojej velikej darežljivosti za novo kapelico v knezoškof. dijaškem semenišči „Marianum“ šest prav lepih svetilnikov pokloniti, za kar se mu pristržno zahvaljuje

ravnateljstvo knezoškoškojskega dijaškega semenišča v Celovei.

G. Schellander.

Ta esenca, ki se nareja po nekem receptu gospoda Dr. E. viteza Stöckla, c. kr. vladinega svetovaleca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je tukozvana „Tinctura Rhei composita“, katera ozdravlja vse želodčeve in trebušne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo itd. (glej navod, ki je vsakej steklenici pridejan). — Izdelovatelj je pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr., poštne stroške trpé p. t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno, lekar Rizzoli v Rudolfovem in večina lekarn na Istri, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Št. Dalmaciji in v Tirolih. (5)

Št. 16412.

Razglas.

(2)

V smislu § 37. obč. reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dne 5. avgusta 1887, št. 22 dež. zak.) podpisani magistrat naznanja, da bodo proračuni za 1888 leto

1. o mestni blagajnici,
2. o mestni ubožni zakladi,
3. o ustanovnih zakladah, in
4. o zakladi meščanske bolnice

od 12. do 26. t. m.

v magistratnem ekspeditu občanom razgrnjeni na ogled in da v tem času vsak lahko svoje opazke o njih navede.

Mestni magistrat Ljubljanski

10. dan oktobra 1887.